

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **MUDr. D. B** bytom na H., B., proti odporkyňi **Slovenskej republiky, zastúpenej M., B., o náhradu škody a nemajetkovej ujmy**, vedenej na Okresnom súde Bratislava I, sp. zn. 10 C 36/2010, o vylúčení sudkyne Krajského súdu v Bratislave z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na tomto súde pod sp. zn. 15 Co 254/2010 takto

r o z h o d o l :

Predsedička senátu 15 Co Krajského súdu v Bratislave JUDr. D. K. **nie je vylúčená** z prejednávania a rozhodovania vecí vedenej na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 15 Co 254/2010.

O d ô v o d n e n i e

V konaní o odvolaní proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava I z 27. mája 2010, č. k. 10 C 36/2010-52, oznámila predsedníčka senátu Krajského súdu v Bratislave JUDr. D. K. predsedníčke súdu, že je vylúčená z prejednávania a rozhodnutia vecí z dôvodu, že navrhovateľ MUDr. D. B. podal proti nej žalobu na ochranu osobnosti, ktorá je vedená na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 52 C 217/2009.

Predsedička Krajského súdu v Bratislave predložila vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na rozhodnutie podľa § 16 ods. 1 O. s. p. po tom, čo dospela k záveru, že u predsedníčky senátu 15 Co, ktorá navrhla svoje vylúčenie z prejednávania a rozhodovania v tejto právnej veci, nie je daný. Predsedička krajského súdu v predkladacom liste poukázala na stanovisko predsedníčky občianskoprávneho kolégia krajského súdu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní skutočností uvádzaných predsedníčkou senátu (ktoré by mali zakladať jej vylúčenie z prejednávania a rozhodovania

veci) vychádzal zo zákonnej prezumpcie nestrannosti sudcov a z toho, že výnimku z tejto prezumpcie stanovuje iba zákon.

Podľa ustanovenia § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Účelom citovaného ustanovenia je prispieť k nestrannému prejednaní veci, k nezaujatému prístupu k účastníkom alebo k ich zástupcom a tiež predísť možnosti neobjektívneho rozhodovania. Cieľu sledovanému uvedeným ustanovením zodpovedá aj právna úprava skutočností, ktoré sú z hľadiska vylúčenia sudcu považované za právne relevantné. Týmito skutočnosťami sú právne významné vzťahy sudcu, a to jeho vzťah:

- 1/ k veci, v rámci ktorého vzťahu by mal sudca svoj konkrétny záujem na určitom spôsobe skončenia konania a rozhodnutia o veci, alebo
- 2/ k účastníkom konania, ktorý vzťah by bol založený na príbuzenskom alebo rýdzo osobnom (pozitívnom alebo negatívnom) pomere k nim, alebo
- 3/ k zástupcom účastníkov konania, ktorý vzťah by bol založený na pomere vykazujúcom znaky vzťahu uvedeného pod bodom 2.

Najvyšší súd SR dospel k záveru, že skutočnosti uvádzané predsedníčkou senátu 15 Co neumožňujú prijať záver, že je z prejednávania a rozhodovania veci vylúčená.

Z ustanovenia § 30 zákona č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vyplýva povinnosť sudcu zdržať sa všetkého, čo by mohlo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Sudca musí vystupovať nezaujato a dbať o to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná. K účastníkom konania je povinný pristupovať bez akýchkoľvek predsudkov.

Aj so zreteľom na toto ustanovenie má sudca (v rámci prejednávania a rozhodovania konkrétneho sporu) zachovávať k veci, účastníkom konania a ich zástupcom vždy vecný, profesionálny prístup. Miera schopnosti sudcu zachovať nadhľad a potrebnú dávku odstupu od veci, od účastníkov konania a od všetkého, čo súvisí s prejednaním veci v súdnom konaní, je daná stupňom jeho osobnej a osobnostnej pripravenosti na výkon súdnictva.

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednávanej veci vyvolala pocity zakladajúce pochybnosti o jeho nezaujatosti. Súčasťou takto vnímaného vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je tiež jeho schopnosť vyrovnáť sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu konania a s eventuálnou kritikou jeho konania. Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, nebol by spôsobilý vykonávať funkciu sudcu.

V danom prípade z vyjadrenia menovanej zákonnej sudkyne vyplýva, že dôvod, pre ktorý sa cíti byť vo veci zaujatá, vidí v tom, že navrhovateľ podal proti nej na (inom) súde žalobu na ochranu osobnosti.

V tejto súvislosti treba uviesť, že samotná skutočnosť, že sudca sa zo svojich subjektívnych hľadísk "cíti zaujatý" buď vo vzťahu k účastníkovi konania alebo k zástupcovi účastníka alebo že sa zo svojho osobného pohľadu domnieva, že v jeho prípade by mohli vzniknúť pochybnosti o jeho nezaujatosti, bez ďalšieho nezakladá dôvod pre jeho vylúčenie z prejednávania a rozhodovania veci, a to najmä nie vtedy, ak okolnosti, z ktorých sudca subjektívne vyvodzuje možnosť vzniku pochybností o jeho nezaujatosti, nie sú ničím objektivizované alebo ak objektívne nemôžu viesť k legitímnym pochybnostiam o jeho nezaujatosti alebo ak sú vyvážené takými okolnosťami objektívnej povahy, so zreteľom na ktoré jestvuje dostatočná záruka, že iný sudca nachádzajúci sa v rovnakej alebo obdobnej situácii by nemohol byť zaujatý a vylučoval by objektívnu oprávnenosť obavy z nedostatku nestrannosti súdneho rozhodovania. Všeobecné záruky takéhoto charakteru vyplývajú v právnom poriadku Slovenskej republiky predovšetkým z ústavne zakotveného nezávislého postavenia sudcu ako reprezentanta súdnej moci v demokratickej spoločnosti.

Najvyšší súd Slovenskej republiky svoje rozhodnutie (§ 15 O. s. p.) v predmetnej veci založil na vzájomnej korelácii a vyvažovaní oboch relevantných hľadísk teórie zdania (tak subjektívneho, ako aj objektívneho hľadiska). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ústavného súdu a tiež vyššie uvedeným výkladom dospel k záveru, že v prípade menovanej sudkyne nemožno mať pochybnosti o jej nezaujatosti, ktoré by boli relevantné v zmysle § 14 ods. 1 O. s. p. Podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky neexistuje

žiadny dôvod, ktorý by objektívne zakladal pochybnosti o nezáujatosti predsedníčky senátu 15 Co Krajského súdu v Bratislave, nemožno objektívne pochybovať o tom, že by voči účastníkom nepostupovala nezáujato, neutrálne, že by im nepriznala rovnaké možnosti na uplatnenie všetkých práv účastníka občianskeho súdneho konania, a vôbec, že by vec objektívne – podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia – posúdila so zreteľom na všetky skutočnosti významné pre rozhodnutie.

Z týchto dôvodov rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, dňa 10. augusta 2010

JUDr. Daniela Š v e c o v á, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :

Hrčková Marta